

Nelegální zaměstnávání v Rakousku - pracovněprávní a sociálně právní následky

 31.10.2021

ILLEGAL EMPLOYMENT IN AUSTRIA - LABOUR AND SOCIAL LEGAL CONSEQUENCES

Lenka Scheu^{1,2}

¹Ústav státu a práva, Akademie věd ČR, v. v. i., lenka.scheu@ilaw.cas.cz

²Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i., scheu@vubp-praha.cz

bezpečnost a ochrana zdraví při práci pracovní úrazy cizinci nelegální práce sociální
zabezpečení

Abstrakt

Na základě analýzy relevantních rakouských právních předpisů v oblasti pracovněprávní, zaměstnanosti a sociálního zabezpečení je představena oblast nelegálního zaměstnávání (včetně řádně neohlášené pracovní činnosti) a její následky v těchto oblastech. Pracovní úraz, který se stane zaměstnanci či OSVČ bez řádného oprávnění může mít podstatný vliv na možnost čerpání pojistného plnění a následné pracovní rehabilitace.

Klíčová slova: bezpečnost a ochrana zdraví při práci, pracovní úrazy, cizinci, nelegální práce, sociální zabezpečení

Abstract

Based on an analysis of the relevant Austrian legislation in the field of labor law, employment and social security, the area of illegal employment (including duly undeclared work) and its consequences in these areas are presented. An accident at work that becomes an employee or self-employed person without proper authorization can have a major impact on the possibility of drawing insurance benefits and subsequent occupational rehabilitation.

Keywords: Occupational Health and Safety, occupational accidents, foreigners, illegal work, social security

Přijat k publikování / Received for publication 22. 7. 2021

1. Úvod

Nelegální práce a nelegální zaměstnávání jsou komplexním celospolečenským problémem, který zasahuje nejen do oblasti pracovního práva a práva sociálního zabezpečení, ale také do práva správního, daňového a v nejzazším případě také do práva trestního. V našem příspěvku se zaměříme na nelegální práci v rakouské právní úpravě, na její následky

v oblasti pracovního práva, práva sociálního zabezpečení a na orgány veřejné správy, které jsou kompetentní k vyšetřování a postihování tohoto jevu. Historicky se objem nelegální, tedy v našem případě řádně neohlášené práce v Rakousku od většiny let od roku 2005 víceméně nepřetržitě snižoval. Teprve v roce 2020 došlo k masivnímu nárůstu až o 12 procent, a to kvůli silné recesi související s koronavirovou pandemií. V roce 2021 se nárůst nelegální práce zvýšil o jeden procentní bod.

Rakousko se však dlouhodobě drží mezi zeměmi EU, které mají nejnižší černou ekonomiku s 6,9 procenty HDP, těsně následované Nizozemskem a Lucemburskem.^[1]

2. Právní úprava nelegální práce v Rakousku

Pro účely tohoto textu je nedřívě nutné vymezit si pojem nelegální práce. V Rakousku se pod pojmem nelegální práce rozumí dva typy této činnosti. Prvním z nich je tzv. „Pfusch“, což znamená nezávislé poskytování práce nebo služeb bez potřebného živnostenského oprávnění, jakož i nedostatečné nebo nekvalitní provedení práce nebo služeb. Lze sem také zařadit poskytování služeb oficiálnímu zaměstnavateli mimo běžnou pracovní dobu bez přiznání této činnosti daňovým orgánům a orgánům sociálního zabezpečení. Pojmu „Schwarzarbeit“ lze pak v Rakousku rozumět jako organizované nelegální práci^[2], která zahrnuje umístování, nábor a najímání osob samostatně výdělečně činných a zaměstnanců, kteří nejsou registrováni pro účely daňové nebo sociálního zabezpečení nebo pracují bez požadovaného živnostenského oprávnění. V tomto případě musí jít o zaměstnávání nebo nenahlášení více osob.^[3] Předpokladem trestní odpovědnosti je motiv získání zisku a obchodní motivy pachatele. Za tento trestný čin hrozí trest odnětí svobody až na dva roky.^[4] Každý, kdo chce vykonávat svou činnost na základě živnosti, se nejprve musí v souladu s ustanovením § 5 živnostenského řádu (dále jen GewO)^[5] registrovat u příslušného živnostenského úřadu, popř. musí doložit příslušnou zákonem požadovanou kvalifikaci. Živnosti se dělí na nezávislé živnosti (§ 5 odst. 2 GewO), regulované živnosti (§ 94 GewO), dílčí živnosti (§ 31 GewO), přidružené živnosti (§ 6 GewO) a průmyslové provozy (§7 GewO). Živnostenské oprávnění nelze překročit v činnosti, na kterou bylo vydáno.^[6]

Příslušná právní úprava se nalézá v několika normách o sociálním pojištění. První z nich je zákon o obecném sociálním pojištění (dále jen ASVG)^[7], který byl přijat na základě kompetenčního zákona a upravuje obecné sociální pojištění osob zaměstnaných v Rakousku. Pojistné krytí je financováno z odvodů souvisejících se mzdou podle § 44 ASVG. Placení pojistného je považováno za veřejný zájem a nedochází tak k napadání této povinnosti.^[8] Jde o velmi komplexní normu, která čítá přes 730 paragrafů. Norma upravuje obecné sociální pojištění osob zaměstnaných na domácím trhu, včetně osob samostatně výdělečně činných a ekvivalentních zaměstnanců a dále upravuje zdravotní pojištění důchodců. Všeobecné sociální pojištění zahrnuje podle § 2 odst. 1 zákona ASVG zdravotní pojištění, úrazové pojištění a důchodové pojištění. Pojištění vznikají všem skupinám zaměstnanců a živnostníků dle příslušnosti k jednotlivým pojišťovnám *ex lege*. Co se samotného úrazového pojištění týká, zaměstnavatelé mají povinnost před zahájením práce povinně zaregistrovat každého (povinně pojištěného) zaměstnance a to u odpovědného poskytovatele zdravotního pojištění, při ukončení pracovního poměru se do sedmi dnů musejí z tohoto systému povinně odhlásit.^[9] Dalšími relevantními právními normami jsou zákon o komerčním sociálním pojištění (GSVG)^[10], zákon o sociálním pojištění pracovníků na volné noze (FSVG)^[11] a zákon o pojištění OSVČ v zemědělství a lesnictví (BSVG).^[12] Zákon o obchodním sociálním pojištění (GSVG) upravuje povinné pojištění osob, které jsou seskupeny pod pojmem „osoba samostatně výdělečně činná“.

Zákon o sociálním pojištění pracovníků na volné noze (FSVG) upravuje povinné pojištění lékařů, farmaceutů, stavebních inženýrů a patentových zástupců. Pro všechny typy pojištění platí, že povinné pojištění začíná, jakmile jsou splněny zákonné požadavky (faktický výkon činnosti, práce za mzdu, apod.). Nezáleží na tom, zda o tom dotyčný ví nebo chce. Příjem ze samostatné výdělečné činnosti ale není např. pro povinné pojištění podle FSVG relevantní. FSVG a GSVG jsou úzce propojeny v tom smyslu, že FSVG se použije jako norma speciální k GSVG.^[13]

3. Pracovněprávní a sociálněprávní následky nelegálního zaměstnávání

V České republice lze jako základní problém označit zabezpečení zaměstnance pro případ nemoci z povolání či pracovního úrazu, jež stále není řešeno prostřednictvím úrazového pojištění, ale pracovněprávní úpravou povinnosti zaměstnavatele k náhradě újmy. Jedná se o institut objektivní odpovědnosti zaměstnavatele za výsledek - za újmu na zdraví, které zaměstnanec utrpěl při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Zaměstnavatel odpovídá i v případě, že újmu způsobila jiná osoba a též v případě, že škodu nezavinil. Zaměstnanci, který utrpěl pracovní úraz nebo u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, je zaměstnavatel v rozsahu, ve kterém za škodu odpovídá, povinen poskytnout náhradu za ztrátu na výděleku, bolest a ztížení společenského uplatnění, účelně vynaložené náklady spojené s léčením a případně též věcnou škodu.^[14]

Jak již bylo řečeno výše, v rakouském pojistném právu obecně platí zásada pojištění *ex lege*, což znamená, že zaměstnanec od začátku věcného výkonu své práce bez své vůle a bez vůle zaměstnavatele požívá výhod a ochrany ze strany jedné z pojišťoven, pod kterou spadá. Osoba výdělečně činná je povinně pojištěna podle § 10 ASVG a v rozsahu, v jakém si může nárokovat pohledávky ze zdravotního, úrazového pojištění a pojištění v nezaměstnanosti. Doktrínu, že povinné pojištění existuje již ze zákona, rovněž několikrát potvrdil i Nejvyšší soud. Pokud mezi zúčastněnými stranami existuje pracovněprávní vztah definovaný § 4 odst. 2 ASVG, nezávisí na tom, zda zaměstnavatel přihlásí zaměstnance k sociálnímu pojištění nebo ne, a platí příspěvky, protože v souladu s § 175 a § 176 odst. 3 ASVG existuje pojistné úrazové krytí i přes nesplnění povinnosti zaměstnavatele registrovat zaměstnance. I přes nenahlášení zaměstnance má tento nárok na plné pojistné krytí výloh po utrpěném pracovním úrazu.^[15]

V roce 2019 se k věci uznání pojistného krytí pro OSVČ vyjádřil ve svém rozsudku i Nejvyšší soud.^[16] Žalobce (oběť nehody) měl od roku 2005 jako stavitel omezené živnostenské oprávnění. V roce 2015 přijal objednávku na rekonstrukci zdi, ale na tento typ činnosti neměl živnostenské oprávnění. K nehodě došlo při vyrovnávání staveniště. Bagr, který žalobce řídil, se převrátil a narazil do dřevěné konstrukce. Žalobce vyskočil z bagru, přičemž utrpěl vážné poranění nohy, které si vyžádalo její amputaci. Příslušná pojišťovna AUVA tuto skutečnost nevyhodnotila jako pracovní úraz, neboť práce překročila živnostenské oprávnění oběti, a následně nevyplatila oběti žádné úrazové pojistné krytí. Poškozený toto rozhodnutí napadl u soudu, který mu dal za pravdu, neboť i on sám viděl oběť nehody jako tzv. „novou samostatně výdělečně činnou osobu“. Žalobce byl v době nehody tedy povinně pojištěn podle zákona o obecném pojištění živnostníků (GSVG), rozsah živnostenského oprávnění byl pro výplatu pojistného krytí irelevantní. To v zásadě následně potvrdil i Nejvyšší soud. Pro pojistné krytí osob samostatně výdělečně činných je zásadní, zda úraz souvisí s místem, časem a příčinou chování, kterým je výkon zaměstnání odůvodněného pojištěním. Úrazová pojistná ochrana podle § 8 GSVG pro pracovní úraz nebyla poskytnuta oprávněně, protože pro práci s bagrem neměl živnostenské oprávnění, avšak rozhodujícím faktem bylo, že oběť nehody měla v době nehody platné živnostenské oprávnění. V tomto případě se tak povinné pojištění podle § 2 odst. GSVG vztahovalo na „nové osoby samostatně výdělečně činné“. To znamená, že ačkoliv oběť neměla živnostenské oprávnění k činnosti vedoucí k úrazu, a byla proto považována za „nelegálního pracovníka“ samostatně výdělečně činného, pro případ úrazu existovalo povinné pojištění podle § 2 odst. 4 GSVG. Stručně řečeno, podle Nejvyššího soudu mohou být pojištěni i „nelegální pracovníci“, neboť mohou být pojištěni z různých právních titulů, jak plyne z ustanovení GSVG.^[17]

Vyvstává otázka, do jaké míry může zaměstnanec, který nebyl svým zaměstnavatelem řádně zaregistrován pro sociální zabezpečení, požadovat vůči svému zaměstnavateli škodu, která mu vznikla jako následek pracovního úrazu. V tomto ohledu Nejvyšší soud rozhodl, že zaměstnavatel odpovídá za veškeré škody způsobené zaměstnanci v důsledku opožděné registrace sociálního pojištění, jediné znevýhodnění lze spatřovat v rámci důchodového pojištění, neboť pro důchodové pojistné krytí je právě registrace zásadní podmínkou. Důchodové pojištění totiž není pojištěním ex lege a za uznatelnou dobu se pro účely přiznání příspěvku počítá registrovaná doba. Úrazové a zdravotní pojištění vzniká ex lege (tedy i přes to, že dotyčná osoba není u pojišťovny zaregistrována) a zaměstnanec má nárok na plné pojistné krytí. Pojišťovna má pak vůči zaměstnavateli nelegálních zaměstnanců právo uplatnit regresní náhradu za vzniklou pojistnou událost a služby poskytované v rámci nelegální práce.^[18]

4. Kontrolní orgány v oblasti nelegálního zaměstnávání

V boji proti nelegálnímu zaměstnávání jsou příslušné následující orgány - finanční policie a nositel sociálního pojištění/zdravotní pojišťovna. Finanční policie byla zavedena v roce 2010 jako orgán spolkového ministerstva financí, jehož úkolem je odhalování podvodů a zabezpečování rovných příležitostí pro hospodářské subjekty v Rakousku a také působí jako dozorový orgán při plnění povinností uložených daňovým řádem. Mezi konkrétní úkoly finanční policie patří kontrolní činnost navazující na příslušná ustanovení zákona o zaměstnávání cizinců, obecného zákona o sociálním pojištění, zákona o pojištění v nezaměstnanosti a živnostenského řádu.^[19] Co se příslušných pojišťoven týká, působí v Rakousku v oblasti úrazového a sociálního pojištění 3 subjekty. Jde o Allgemeine Unfallversicherungsanstalt (AUVA), Versicherungsanstalt öffentlich Bediensteter, Eisenbahnen und Bergbau (BVAEB) a pojišťovnu Sozialversicherung für alle Selbstständigen (SVA).^[20] V boji proti nelegálnímu zaměstnávání také působí rakouská Hospodářská komora (WKO).

Finanční policie je profesionální vyšetřovací a kontrolní jednotka Úřadu pro boj proti podvodům. Hlavním úkolem finanční policie je provádět cílené kontroly s cílem odhalit daňové úniky, sociální podvody, organizovanou stínovou ekonomiku a také nelegální hazard, a chránit tím finanční zájmy Rakouské republiky. Pravomoci, které finanční policie nyní v oblasti nelegálního zaměstnávání má, patřily dříve orgánům daňových úřadů (KIAB). Co se oblasti nelegálního

zaměstnávání týká, je finanční policie příslušná k zjišťování a vyšetřování tzv. sociálních podvodů, které jsou důsledkem nelegální práce. To v důsledku chrání oblast zajištění spravedlivých a odpovídajících mezd a zajištění BOZP jak tuzemských, tak i zahraničních pracovníků. Oprávnění zahrnují jak možnost přijímat opatření pro daňový dohled (kontrolní činnost) a také regulační opatření^[21], která spočívají zejména v opatřeních regulujících trh práce, a provádění kontrol podle zákona o sociálních podvodech.^[22] Úřad je též oprávněn provádět kontroly ve společnostech, výrobních závodech a místnostech a také mezi zaměstnanci a to v oblastech povolení k práci, povolení k pobytu a k zjištění plnění ohlašovací povinnosti podle GewO (vůči nositeli pojištění).^[23] Od dubna 2020 do června 2021 (tedy v období koronavirové krize a zavedení opatření Kurzarbeit), zkontrolovala finanční policie přes 30.000 zaměstnavatelů v téměř 10.000 podnicích. Bylo vydáno více než 5500 kontrolních hlášení, kdy nejčastěji šlo o prohřešky vůči politice zaměstnanosti, čerpání dovolené, neposkytnutí odstupného pro dělnické profese a došlo i ke zjištění podvodů v oblasti sociálních dávek. Bylo vznešeno 784 trestních obvinění, která byla v přímé souvislosti s inspekcemi krátkodobé práce (podle zákona o mzdách, zákona o obecném sociálním pojištění a zákona o zaměstnávání cizinců).^[24]

Velmi zajímavá je iniciativa rakouské hospodářské komory, která dala vzniknout systému určenému k ohlašování nelegálního zaměstnávání, v tomto případě však pouze typu „Pfusch“, tedy překročení rámce živnostenského oprávnění, nebo např. provádění práce bez vydání příslušného daňového dokladu objednateli.^[25] K nahlášení jsou určeny formuláře nejen v německém, ale i ve slovenském, maďarském a slovinském jazyce, ale zároveň i horká linka, kam lze nelegální činnost nahlásit.^[26]

5. Závěr

Nelegální zaměstnávání je jev, který v rakouských podmínkách může mít mnoho podob. Jde jak o klasické zaměstnávání osob bez příslušných povolení (živnostenské, pracovní), tak i o velmi rozšířenou činnost, kdy poskytovatel služby nebo zhotovitel díla nevydá příslušný daňový doklad (bez ohledu na to, zda mezi oběma stranami existovala dohoda nebo vzájemná shoda, že doklad požadován nebude). Nelegální zaměstnávání má vliv nejen na daňový a sociální systém, ale i na BOZP těchto pracovníků. Následky má nelegální zaměstnávání i v oblasti případného čerpání úrazového pojistného. V případě úrazu OSVČ, která překročila rámec svého živnostenského oprávnění, se vyjádřil i Nejvyšší soud, který svým výrokem rozšířil ochranu sociálního pojištění i na takový případ, neboť našel podmínku minimálního pojištění v souvislosti s řádným ohlášením živnosti za splněnou. Dalšími následky, se kterými je možné se setkat, patří již do oblasti soukromoprávní odpovědnosti s mezinárodněprávními prvky. V případě, že objednatel využije pracovníky, kteří buď nemají příslušné oprávnění, nebo po dohodě nebudou za účelem snížení nákladů vystavovat příslušný daňový doklad, může taková situace vyústit v nemožnost reklamace díla či služby. V případě, že k práci byli využiti nelegální migranti se možnost nápravy, jeví spíše jako nerealizovatelná. Např. i v případě, že se kvůli špatně instalovanému topnému systému na stavbě vznítí dům a způsobí škody na majetku ostatních, odpovídá za tuto škodu vždy klient nelegálního pracovníka.^[27] Klient ručí i za to, když se nelegálnímu pracovníkovi stane úraz, jehož následky jsou kryty úrazovým pojištěním (systém vysvětlen výše). Náklady na výplatu pojistného a případnou rehabilitaci takového pracovníka nese pojišťovna, avšak následně je oprávněna je vymáhat na klientovi či zaměstnavateli nelegálního pracovníka.

Dedikace

Tento výsledek byl finančně podpořen z institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na léta 2018–2022 a je součástí výzkumného úkolu **08-2020-VÚBP Problematika nelegální práce s důrazem na pracovněprávní aspekty a související zajištění BOZP**, řešeného Výzkumným ústavem bezpečnosti práce, v. v. i., ve spolupráci s Ústavem státu a práva AV ČR, v. v. i., v letech 2020–2022.

Použité zdroje

ANDRYSIK-MICHALSKA, Paulina. *Bekämpfung der Schwarzarbeit und illegaler Beschäftigung in Europa am Beispiel der Rechtsordnungen Österreichs, Deutschlands und Polens: rechtsvergleichende Analyse* [online]. Wien, 2013 [cit. 2021-10-27]. Dissertation. Universität Wien. Dostupné z: http://othes.univie.ac.at/30894/1/2013-06-27_0402247.pdf.

DEIMBACHER, Andreas. *Pfusch und Schwarzarbeit* [online]. Linz, 2017 [cit. 2021-10-27]. Diplomarbeit. Johannes Kepler Univesität. Dostupné z: <https://epub.jku.at/obvulihs/download/pdf/2298547?originalFilename=true>.

Kurzarbeit: Finanzpolizei kontrollierte bereits 30.000 Arbeitnehmer. *Kurier* [online]. Wien: KURIER Medienhaus, 16. 6. 2021 [cit. 2021-10-27]. Dostupné z: <https://kurier.at/chronik/oesterreich/kurzarbeit-finanzpolizei-kontrollierte-bereits-30000-arbeitnehmer/401415177>.

Pfusch bleibt in Österreich 2021 auf hohem Niveau. *Trend* [online]. Veröffentlicht am 2. 2. 2021 [cit. 2021-10-27]. Dostupné z: <https://www.trend.at/wirtschaft/pfusch-oesterreich-niveau-11881641>.

POZSOGAR, Wolfgang. Haftung und Gewährleistung: Die teuren Folgen billiger Schwarzarbeit. *Die Presse* [online]. Wien, 11. 7. 2010 [cit. 2021-10-27]. Dostupné z: <https://www.diepresse.com/580432/haftung-und-gewahrleistung-die-teuren-folgen-billiger-schwarzarbeit>.

SCHEU, Lenka. Problematika úrazového pojištění a pracovní rehabilitace v Rakousku. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online]. 2020, roč. 13, č. 1 [cit. 2021-10-27]. Dostupný z: <https://www.bozpinfo.cz/josra/problematika-urazoveho-pojisteni-pracovni-rehabilitace-v-rakousku>. ISSN 1803-3687.

ŠTEFKO, Martin. Několik poznámek k pracovním úrazům nelegálních migrantů. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online]. 2019, roč. 12, speciální č. Nové trendy v BOZP 2019 [cit. 2021-10-27]. Dostupný z: <https://www.bozpinfo.cz/josra/nekolik-poznamek-k-pracovnim-urazum-nelegalnich-migrantu>. ISSN 1803-3687.

Vzorová citace

SCHEU, Lenka. Nelegální zaměstnávání v Rakousku: pracovněprávní a sociálně právní následky. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online]. 2021, roč. 14, č. 3. Dostupný z: <https://www.bozpinfo.cz/josra/nelegalni-zamestnavani-v-rakousku-pracovnepravni-socialne-pravni-nasledky>. ISSN 1803-3687.

[1] Pfusch bleibt in Österreich 2021 auf hohem Niveau. *Trend* [online]. Veröffentlicht am 2. 2. 2021 [cit. 2021-10-27]. Dostupné z: <https://www.trend.at/wirtschaft/pfusch-oesterreich-niveau-11881641>.

[2] Tento pojem také koresponduje s označením trestného činu uvedeného v § 153e Trestního zákoníku (zákon č. 60/1974, StGB).

- [3] DEIMBACHER, Andreas. *Pfusch und Schwarzarbeit* [online]. Linz, 2017 [cit. 2021-10-27]. Diplomarbeit. Johannes Kepler Univesität. Dostupné z: <https://epub.jku.at/obvulihs/download/pdf/2298547?originalFilename=true>.
- [4] Informace rakouské hospodářské komory, dostupné na <https://www.wko.at/service/arbeitsrecht-sozialrecht/sozialbetrug.html>.
- [5] Gewerbeordnung 1994 – GewO 1994, StF: BGBl. Nr. 194/1994.
- [6] Následky v oblasti úrazového pojištění a pracovní rehabilitace budou popsány níže.
- [7] Bundesgesetz vom 9. September 1955 über die Allgemeine Sozialversicherung (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz – ASVG.) StF: BGBl. Nr. 189/1955.
- [8] DEIMBACHER, Andreas. *Pfusch und Schwarzarbeit* [online]. Linz, 2017 [cit. 2021-10-27]. Diplomarbeit. Johannes Kepler Univesität. Dostupné z: <https://epub.jku.at/obvulihs/download/pdf/2298547?originalFilename=true>. S. 21.
- [9] SCHEU, Lenka. Problematika úrazového pojištění a pracovní rehabilitace v Rakousku. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online]. 2020, roč. 13, č. 1. Dostupný z: <https://www.bozpinfo.cz/josra/problematika-urazoveho-pojisteni-pracovni-rehabilitace-v-rakousku>. ISSN 1803-3687.
- [10] Bundesgesetz vom 11. Oktober 1978 über die Sozialversicherung der in der gewerblichen Wirtschaft selbständig Erwerbstitigen (Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz – GSVG)
- StF: BGBl. Nr. 560/1978.
- [11] Bundesgesetz über die Sozialversicherung freiberuflich selbständig Erwerbstitiger (Freiberuflichen-Sozialversicherungsgesetz – FSVG)
- StF: BGBl. Nr. 624/1978.
- [12] Bundesgesetz vom 11. Oktober 1978 über die Sozialversicherung der in der Land- und Forstwirtschaft selbständig Erwerbstitigen (Bauern-Sozialversicherungsgesetz – BSVG)
- StF: BGBl. Nr. 559/1978.
- [13] System der Pflichtversicherung (ASVG, GSVG, FSVG, BSVG), dostupné na https://www.oesterreich.gv.at/themen/arbeit_und_pension/pension/1/Seite.270110.html.
- [14] ŠTEFKO, Martin. Několik poznámek k pracovním úrazům nelegálních migrantů. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online]. 2019, roč. 12, speciální č. Nové trendy v BOZP 2019. Dostupný z: <https://www.bozpinfo.cz/josra/nekolik-poznamek-k-pracovnim-urazum-nelegalnich-migrantu>. ISSN 1803-3687.
- [15] ANDRYSIK-MICHALSKA, Paulina. *Bekämpfung der Schwarzarbeit und illegaler Beschäftigung in Europa am Beispiel der Rechtsordnungen Österreichs, Deutschlands und Polens: rechtsvergleichende Analyse* [online]. Wien, 2013 [cit. 2021-10-27]. Dissertation. Universität Wien. Dostupné z: http://othes.univie.ac.at/30894/1/2013-06-27_0402247.pdf.
- [16] Rozsudek ze dne 26. 3. 2019, OGH 10ObS110/18a.
- [17] Dostupné na <https://www.weka.at/arbeitsicherheit/News/Besteht-ein-Unfallversicherungsschutz-bei-Schwarzarbeit>.
- [18] ANDRYSIK-MICHALSKA, Paulina. *Bekämpfung der Schwarzarbeit und illegaler Beschäftigung in Europa am Beispiel der Rechtsordnungen Österreichs, Deutschlands und Polens: rechtsvergleichende Analyse*

[online]. Wien, 2013 [cit. 2021-10-27]. Dissertation. Universität Wien. Dostupné z: http://othes.univie.ac.at/30894/1/2013-06-27_0402247.pdf. S. 241.

[19] DEIMBACHER, Andreas. *Pfusch und Schwarzarbeit* [online]. Linz, 2017 [cit. 2021-10-27]. Diplomarbeit. Johannes Kepler Univesität. Dostupné z: <https://epub.jku.at/obvulihs/download/pdf/2298547?originalFilename=true>. S. 21.

[20] SCHEU, Lenka. Problematika úrazového pojištění a pracovní rehabilitace v Rakousku. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online]. 2020, roč. 13, č. 1. Dostupný z: <https://www.bozpinfo.cz/josra/problematika-urazoveho-pojisteni-pracovni-rehabilitace-v-rakousku>. ISSN 1803-3687.

[21] Základní informace jsou dostupné na stránkách Spolkového ministerstva financí <https://www.bmf.gv.at/themen/betrugsbekaempfung/einheiten-betrugsbekaempfung/amt-fuer-betrugsbekaempfung/finanzpolizei.html> .

[22] Bundesgesetz zur Verbesserung der Sozialbetrugsbekämpfung (Sozialbetrugsbekämpfungsgesetz – SBBG) StF: BGBl. I Nr. 113/2015.

[23] Základní informace jsou dostupné na stránkách Spolkového ministerstva financí <https://www.bmf.gv.at/themen/betrugsbekaempfung/einheiten-betrugsbekaempfung/amt-fuer-betrugsbekaempfung/finanzpolizei.html> .

[24] Kurzarbeit: Finanzpolizei kontrollierte bereits 30.000 Arbeitnehmer. *Kurier* [online]. Wien: KURIER Medienhaus, 16. 6. 2021 [cit. 2021-10-27]. Dostupné z: <https://kurier.at/chronik/oesterreich/kurzarbeit-finanzpolizei-kontrollierte-bereits-30000-arbeitnehmer/401415177>.

[25] Tento typ činnosti je v Rakousku často označován jako kavalírský přestupek - „Kavaliersdelikt“.

[26] Více informací, vč. ohlašovacího formuláře jsou na stránkách <https://www.wko.at/service/b/wirtschaftsrecht-gewerberecht/Pfuscherbekaempfung.html> .

[27] POZSOGAR, Wolfgang. Haftung und Gewährleistung: Die teuren Folgen billiger Schwarzarbeit. *Die Presse* [online]. Wien, 11. 7. 2010 [cit. 2021-10-27]. Dostupné z: <https://www.diepresse.com/580432/haftung-und-gewahrleistung-die-teuren-folgen-billiger-schwarzarbeit>.

Autor článku:

JUDr. Lenka Scheu, Ph.D.